

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΛΑΝΑΣ

Τερατούργημα

ΣΑΘΗ
2007

ΤΕΡΑΤΟΥΡΓΗΜΑ

*[Σκοτάδι πυκνό. Καθόλου άνεμος.
Κανένας ήχος. Σαν ασφυξία τα
πάντα γύρω. Πάνω στην κορυφή
του Καυκάσου ή πολύ μέσα βαθιά
σε μια ψυχή· όποια ψυχή, χθεσινή,
σημερινή, αυριανή. Στο βάθος
σαλεύει η ζοφερή μορφή της
Μέδουσας. Πιο μπροστά στην
σκηνή —γιατί μπορεί να είναι μια
θεατρική παράσταση ή ένας
εφιάλτης όλο αυτό— ο Περσέας,
ένας πάνοπλος νέος, κρυμμένος
πίσω από έναν βράχο. Ακούγεται η
Μέδουσα:.]*

Στάσου εκεί, βουρκόπαιδο· εκεί, πίσω απ' τον βράχο.
Κανείς δεν πλησιάζει μια γυναίκα ασφυκτικά μοναχική, μέσα σε
τόση διαύγεια, δίχως απώλειες σε ψυχή.
Εκμεταλλεύσου —σε προτρέπω— την προθυμία μιας νύχτας
κρεμασμένης απ' τα χείλη της σιωπής,
κι αν θες να φύγεις αποδώ μόνο με μian αυτάρεσκη πληγή που,
αργά ή γρήγορα, θα ξεχαστεί κι αυτή στην πανδημία της
ζωής σου,
μην τολμήσεις να σηκώσεις το βλέμμα από τη γη. Δεν πρόκειται
ν' αντέξεις.
Εκτός αν δεν σου έμαθαν να βλέπεις τα στοιχειώδη· πράγμα
μάλλον απίθανο· άπληστοι είναι, όχι βλάκες:
ιερείς, στρατιωτικοί, πολιτικοί, φιλόσοφοι (νομοταγείς κι
επαναστάτες), οικόσητα μιας μολυσματικής αλήθειας, που
ωστόσο δεν τους στέρησε ποτέ τα προς το ζειν.
Πόσες φορές την έφεραν στο χείλος της ασητίας... άλλος
βούρκος αυτός!
Έτσι κι αλλιώς είναι οι μόνοι που υπάρχουν· επαρκώς.

Οι άλλοι, εμείς: τα τέρατα, κι εσείς: οι ευέλπιδες —ποιας ακατάσχετης αφέλειας κανείς δεν φαίνεται να ξέρει· προς το παρόν— οφείλουμε να καταφεύγουμε στα όνειρα, να είμαστε όνειρα, να λιμοκτονούμε με τ' αποφάγια —ο ένας του άλλου— των ελπίδων και των φόβων μας.

Κι όταν τους πνίξει από παντού η ανάγκη ν' ανασάνουν λίγη από κείνη την αιώνια απάτη, την έναστρη, ουράνια, την ζοφερή απάτη του σύμπαντος, ξέρουν αυτοί ποιους διαλέγουν.

Μυρίζεις προσδοκία από μακριά: σκέψεις υπόδουλες, θρεμμένες με την νοσηρή ευφρόσυνη, την άρρωστη κινητικότητα του εξαπατημένου δούλου· πράξεις ανόητες —ανόητε— που δεν οδηγούν πουθενά εκτός πυθμένα.

Τα στάσιμα νερά είναι, βέβαια, πάντα νερά: βρώμικα, σκουληκιασμένα, αλλά νερά. Τέλος πάντων, μπορούν το ελάχιστο, το στοιχειώδες: να πνίξουν τον ανύποπτο.

Κατάλαβες, βουρκόπαιδο; Θέλει ένα δόντι εξυπνάδας στη μασέλα του ζώου, που πασχίζει να σκεφτεί μέσα του, καθένας για να κυλιστεί στο βούρκο της πραγματικότητας, δίχως να πνιγεί.

Κι αν δεν κάνω λάθος, είσαι ακόμη ζωντανός. Ανύποπτος, κάπως ανόητος, αλλά ζωντανός.

Κράτα το βλέμμα σου, λοιπόν, και κράτα την απόσταση που θα σου δώσει μια σίγουρη—καίτοι μολυσματική, κάπως οδυνηρή και πάνω απ' όλα χρόνια— διάκριση στον βάλτο της πόλης σου.

Άλλη η δική μου αρρώστια. Δεν είναι για τα μάτια σου.

Πες μου τώρα τι θέλεις. Έχει σημασία να το ακούσεις.

Όσο για μένα... ξέρω καλά πως δεν ανέβηκες τόσο σκοτάδι χάριν πνευματικής αναπνοής.

Αν και δείχνεις αρκετά αφελής, ώστε να σ' έπεισαν, ίσως, πως θ' αντικρίσεις στην ερημιά κάποιο είδος αλήθειας.

Φαίνεται πως οι σοφοί άρχισαν ήδη να μιμούνται τις σαύρες. Ή μήπως όχι; Μίλα!

Η φωνή δεν ενέχει κινδύνους, όταν την πετάς σαν πέτρα
καταπάνω στα κουφάρια που άφησε πίσω της μια όποια
αμήχανη σιωπή. Δεν σκέπτεται καν· όσο κι αν σκεφτείς.
Η ρητορική, αγόρι μου, η ρητορική: τερατώδης επινόηση!
Πώς; Δεν ακούω τίποτε. Βουβάθηκες; Τι σου συμβαίνει; Μη
μου πεις!
Είσαι από κείνα τ' αφόρητα έλλογα πλάσματα, που νομίζουν
πως δεν πρέπει να χαραμίζουν τα λόγια τους σε πράγματα
αθέατα;
Δεν σου φτάνει η φωνή μου, για να ξέρεις πως υπάρχω;
Μα, δεν αγάπησες ποτέ; Από το βλέμμα αγάπησες εσύ; Μιαν
εικόνα αγάπησες, όπως όλοι;
Σκέψου τι είναι μια εικόνα. Σκέψου ποια λέξη άκουσες όταν
αγάπησες; αν αγάπησες. Σκέψου ποια λέξη αγάπησες όταν
αγάπησες; αν αγάπησες.
Δεν αγάπησες; το νοιώθω! Άκου, λοιπόν! Ακούς τα φίδια; Είναι
τα φίδια που σαλεύουν στο σκοτάδι.
Πες μου τι βλέπεις... Όχι, όχι, μην σηκώνεις τα μάτια! Τι
βλέπεις σου ζητάω να μου πεις.
Άσε το βλέμμα σου. Τι ξέρει αυτό; Άκου και πες μου τι βλέπεις.
Τα μαλλιά μου, ε; Βλέπεις ένα κεφάλι γυναικείο με φίδια· όχι
μαλλιά.
Σε κατάλαβα. Άρπαξες την πρώτη εικόνα που βρήκες
στριμωγμένη στο δισάκι της αφέλειάς σου.
Ανόητε! Αν τυλίγονταν απάνω σου μαλλιά κατάμαυρα σαν
φίδια ένα βράδυ μεθυσμένο με φιλιά,
αν ένοιωθες κάποτε κάπου μέσα στο σκοτάδι πως θέλεις να σε
πνίξουν, παρά να μείνει το σώμα σου χωρίς το σώμα της
αγάπης μιαν άλλη νύχτα, θα μπορούσες να δεις μιαν άλλη
λέξη εκεί που βλέπεις άλλη μια φρίκη.
Ωστόσο, είμαι βέβαιη πως κάτι δεν πάει καλά μ' εσένα. Τι
ακριβώς σου είπαν;
Γυρίζει ακόμη ελεύθερος εκείνος ο φιλόσοφος, που νομίζει πως
ξέρει όσα δεν ξέρει και μάλιστα καλύτερα απ' όσα ξέρει; Ή
μήπως δεν γεννήθηκε ακόμη;
Σιγά σιγά· όλα με την σειρά τους.

Εδώ πάνω η Ιστορία είναι ολόκληρη κάθε φορά μες στο σκοτάδι: η ανάσα ενός θηρίου πληγωμένου.

Τέλος πάντων. Αυτά δεν σε αφορούν· ακόμα.

Καλύτερα να σου μιλήσω για τα χέρια μου.

Σου είπαν πως είναι χάλκινα; Ίσως. Εγώ δεν τα κοίταξα ποτέ.

Δεν χρειάστηκε ή δεν θέλησα. Τι ν' αγκαλιάσω εδώ πάνω;
Τις αναμνήσεις μου;

Οι αναμνήσεις γίνονται χειρότερες κι απ' τον χειρότερο χαλκό,
όταν δεν έχουν κανένα μέλλον ν' ακονίσουν:

αρκετά εύπλαστες ώστε να πάρουν το σχήμα της συμφοράς σου,
αλλά πάντα απαθείς, ανέστιες, στις επικλήσεις της ψυχής·

εκτός ίσως από κάποιαν ανυπόφορη αίσθηση σκουριάς, που
καλύπτει ίσα ίσα τις πληγές με μια ψευδαίσθηση
ανακούφισης.

Ωστόσο, το ψεύδος καταντά τρέλα όταν δεν μπορείς να δεις την
κόψη που το χάραξε μέσα σου· έστω την χαρακιά.

Δεν σου μίλησαν, υποθέτω, για τον παραλογισμό που μ' έφερε
εδώ πάνω.

Φυλάγονται, βουρκόπαιδο, από τους προβληματισμούς. Ξέρουν
πως δεν ξέρουν ποια λέξη μπορεί ν' ανοίξει ξαφνικά τα
σπλάχνα του Άδη κάτω από τους κήπους τους και
φυλάγονται.

Εν πάση περιπτώσει όλο και κάτι θα σου είπαν.

Δεν μπορεί να μην κοιμήθηκες μια τουλάχιστον φορά,
ακούγοντας εκείνη την μαγιάτικη ιστορία για τη Νύμφη
που ενέδωσε στην ρώμη του Ποσειδώνα μέσα στον
Παρθενώνα!

Τους φαντάζομαι να φτύνουν τις λέξεις μία μία σαν να τοξεύουν
το κουνάβι της προστυχιάς τους: Νύμφη, ρώμη,
Παρθενώνας...

Λοιπόν, βουρκόπαιδο, ερωτεύτηκα κι ο έρωτας δεν έχει νόημα
αν δεν σταθεί στην άκρη μιας τρέλας, αν δεν σπάσει κάτι
ανεπίτρεπτο στα δόντια της νύχτας.

Τα λουλούδια, τ' απογεύματα, οι μελαγχολικές σκιές και κάποιο
ανύποπτο πουλί πάνω απ' το κύμα, ανήκουν στην βουλημία

μιας άλλης ανθρωπότητας, πολύ ψεύτικης, πολύ φοβισμένης, ώστε να συμβιβαστεί με την θηριωδία της.
Εγώ προτίμησα να νοιώσω την άγρια λάμψη της πέτρας στο σώμα μου —αυτό νομίζω εξαγρίωσε την παρθένα της λογικής—
προτίμησα ν' αγκαλιάσω ένα ζώο μέσα στο σκοτάδι, ένα ζώο υγρό, σκληρό, ανόσιο, αρχαίο.
Μόνον έτσι μπορείς ν' αγκαλιάσεις ολόκληρο το τίμημα του έρωτα· και μόνο από θεό.
Δεν μόλυνα τον Ναό της. Τον τρόπο που απαιτεί ναούς για να είναι ανθρώπινος μόλυνα: τον λαχτάρησα και τον χόρτασα.
Και οργίστηκε η έλλογη παρθένα και λογίστηκε η σκύλα η Αθηνά την τάξη της λατρείας της.
Κάποτε γύριζε στα πεδία των μαχών και σκύλευε κουφάρια, καθάριζε τον κόσμο απ' τ' αποφάγια ενός τετράποδου, που σάλευε προς το δίποδο.
Έτσι την τραγουδούσαν οι ποιητές, όταν ήξεραν να πληγώνουν τις λέξεις με την γλώσσα τους,
και το αίμα ήταν ο οργανισμός του ρόδου στην άκρη του αγκαθιού κι ο θάνατος τρόμος γλυκύτατος, καρπός του δέντρου καθενός: η φλέβα ρίζα κι η καρδιά δυο φύλλα σαλεμένα στον άνεμο της σάρκας.
Ναι τότε, πριν αρχίσουν να σκούζουν σκέψεις, να μαϊμουδίζουν εικόνες· πριν, πολύ μέσα πριν.
Ύστερα επινόησε την ιερότητά της, κι ο κόσμος έγινε πραγματικό σφαγείο· μια ιδέα, βουρκόπαιδο. Το κτίσμα που βεβήλωσα ήταν μια ιδέα.
Κι έτσι το σύμπαν μπορεί στέκεται στα δυο του άκρα — ανθρώπινο, πολύ ανθρώπινο— αλλά τυχαίνει να είναι τα μπροστινά.
Λοιπόν, αν όπως δείχνει ο οπλισμός των χεριών σου —τον οπλισμό της καρδιάς σου πραγματικά τον αγνώ— ήρθες εδώ για να στερήσεις τα σκοτάδια από ένα τέρας, ν' αποδείξεις την δύναμη των φώτων, πρέπει να δουλέψεις στα τυφλά.

Όχι γιατί το βλέμμα μου θα σε αφοπλίσει, αλλά γιατί δεν
πρόκειται να δεις τίποτε μέσα στο σκοτάδι σου.
Νόμισες πως είμαι τόσο τιποτένιο πλάσμα, ώστε να μείνω
εντελώς ανωχύρωτη εδώ πάνω;
Σε περίμενα, ανόητε. Περίμενα κάποια στιγμή να φτάσει
κάποιος που δεν θα βλέπει, κάποιος που δεν θα ξέρει τι
σημαίνει τ' όνομά μου,
κάποιος που θα σκοτώσει μια λέξη ανεπίστρεπτη πολύ μέσα
του, πολύ πριν με σκοτώσει για τα καλά.
Μέδουσα σημαίνει «Κυρίαρχος», βουρκόπαιδο. Σκέψου ποιον
τρόμο αντικρίζει η αυτή η άναυδη λέξη: «Κυρίαρχος»...
Όχι, άφησε καλύτερα! Κλείσε καλά τα μάτια κι έλα να
τελειώνουμε. Έτσι κι αλλιώς, ένα ψέμα σ' έφερε εδώ πάνω.
Ή μήπως ήταν λάθος;

ΤΟ ♦ ΤΕΡΑΤΟΥΡΓΗΜΑ ♦ ΠΟΥ
ΕΓΡΑΨΕ Ο ΓΙΩΡΓΟΣ
ΜΠΛΑΝΑΣ ♦ ΦΤΙΑΧΤΗΚΕ ΣΕ
ΑΡΧΕΙΟ PDF ♦ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ
ΤΕΙΧΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ♦
ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΥΤΟΕΞΟΡΙΣΤΕΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ♦ **ΣΛΘΗ** ♦ ΤΟΝ
ΜΑΪΟ ΜΗΝΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2007
♦ ΚΑΙ ΜΟΙΡΑΣΤΗΚΕ ♦ ΜΕΣΩ
ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ♦ ΣΕ ΛΙΓΟΥΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΗΣ
ΠΡΟΚΟΠΗΣ